

สภาการพยาบาล
รับที่..... ๗.๙๔๘/๖๖
วันที่ 30 พ.ค. 2566
๐๙.๐๐

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2566)
(Certificate Program for Practical Nursing)

 สภาการพยาบาล
ให้การรับรองหลักสูตรนี้แล้ว
เมื่อวันที่ 19 มิ.ย. 2566 เลขที่ ๗๕๗๗/๖๖

สภาการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล

1. ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2566)
ภาษาอังกฤษ : Certificate Program for Practical Nursing
2. ชื่อประกาศนียบัตร : ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล
ภาษาอังกฤษ : Certificate for Practical Nursing
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
4. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว โดยในปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ราว 12 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 18.94 ของประชากรทั้งหมด¹ ในปี พ.ศ. 2566 จะมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นมากกว่า 1 ล้านคน เป็นปีแรกและเป็นเช่นนี้ติดต่อกันไปอีก 20 ปีข้างหน้า² การมีชีวิตที่ยืนยาวขึ้นก็ไม่สามารถเป็นเครื่องชี้วัดความสุขหรือคุณภาพชีวิตได้ เพราะผู้สูงอายุบางรายก็ต้องพบเจอกับอาการเจ็บป่วย ถูกกลั่นแกล้งจากสังคมและลูกหลาน ใช้ชีวิตเพียงลำพัง จะเป็นปัญหาทั้งทางด้านสุขภาพ จิตใจ เศรษฐกิจ การอยู่อาศัย รวมถึงความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงบริการสุขภาพ³ ซึ่งปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความไม่พร้อมในการใช้ชีวิตในการเป็นผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเร็ววันนี้ก็จะต้องสร้างความลำบากให้กับผู้ที่ไม่มีความพร้อมในการใช้ชีวิตในสังคมผู้สูงอายุ โดยเฉพาะจากภาครัฐก็ยังไม่ค่อยสอดคล้องกับการดูแลผู้สูงอายุเท่าที่ควร อีกทั้งความทั่วถึงในการดูแลผู้สูงอายุก็ยังไม่มีความชัดเจน ส่งผลให้การเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุนั้นส่งผลกระทบต่อทั้งระดับบุคคล ครอบครัว และระดับประเทศ และพบว่าปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 3 อันดับแรก ได้แก่ ความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน หลอดเลือดสมอง⁴ ซึ่งมักนำมาซึ่งภาวะทุพพลภาพ ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ต้องการบริการดูแลแบบต่อเนื่อง ในขณะที่ศักยภาพของครัวเรือนในการดูแลผู้สูงอายุถดถอยลง จากขนาดครัวเรือนที่ลดลง ทำให้

ปัญหาในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและผู้ป่วยที่มีภาวะทุพพลภาพมากขึ้น พบว่าผู้สูงอายุที่นอนติดเตียงหรือติดบ้านและขาดผู้ดูแล ช่วยเหลือตนเองไม่ได้หรือทำได้จำกัด หรือผู้สูงอายุที่มีปัญหาสมองเสื่อมถูกทอดทิ้ง ผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้และต้องอยู่บ้านคนเดียวในช่วงกลางวันเพราะลูกหลานต้องออกไปทำงาน

ตามมติ ข้อ 11 ในการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2552⁵ เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง เห็นชอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน สภาการพยาบาล และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีบุคลากรที่จะทำหน้าที่เป็นพยาบาลผู้จัดการการดูแลระยะยาว (Long term care manager) โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการที่หลากหลาย และร่วมกันพัฒนาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงในครอบครัวและชุมชน รวมทั้งจัดให้สถานดูแลผู้สูงอายุที่ต้องการบริการทางการแพทย์/การพยาบาลขึ้นทะเบียนกับสำนักงานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ เพื่อกำกับดูแล รวมทั้งจะต้องจัดให้มีระบบการบริการการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งบริการด้านสุขภาพ และสังคม ให้มีมาตรฐาน ตลอดจนกำกับมาตรฐานและระบบการดูแลผู้สูงอายุให้ครอบคลุมทั้งภาครัฐและเอกชน

ดังนั้นคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จึงได้จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรซึ่งปัจจุบันเป็นสังคมสูงวัยที่สมบูรณ์ ประชาชนมีภาวะการเจ็บป่วยเรื้อรัง ตลอดจนการเจ็บป่วยในระยะสุดท้ายเพิ่มมากขึ้น มีความต้องการการดูแลขั้นพื้นฐานเพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามอัตภาพ

5. ปรัชญาของหลักสูตร

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีความเชื่อว่าผู้ช่วยพยาบาลเป็นผู้ช่วยทำการพยาบาลตามที่พยาบาลมอบหมายในการดูแลผู้ที่ต้องพึ่งพิงเกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม ช่วยเหลือบุคคลตามความต้องการขั้นพื้นฐานในกิจวัตรประจำวัน ป้องกันภาวะแทรกซ้อนและอันตรายต่าง ๆ สังเกตอาการ วัดสัญญาณชีพ และทำการบันทึกติดตามความเปลี่ยนแปลงของอาการและอาการแสดงของโรค ช่วยเหลือในการตรวจและการรักษาพยาบาลต่าง ๆ จัดเตรียมอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมให้การปฐมพยาบาลในภาวะฉุกเฉิน รวมทั้งให้การฟื้นฟูสภาพตามแผนการรักษาพยาบาล การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ศึกษาวิชาการศึกษาทั่วไป และการพยาบาลขั้น

พื้นฐาน ตลอดจนมีวิชาให้เลือกเรียนก่อนสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล พยาบาล และบุคลากรในทีมสุขภาพ สามารถให้การพยาบาลขั้นพื้นฐานเพื่อให้บุคคลดำรงชีวิตด้านการดำเนินชีวิตประจำวันได้ตามอัตภาพ และมีโอกาสเลือกเรียนในวิชาที่สนใจ

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล จะสามารถช่วยผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล หรือ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ ในการดูแลบุคคล ทั้งในสถานพยาบาลที่บ้าน และในชุมชน ในด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การพยาบาลที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนและการพยาบาลบุคคลที่อยู่ในระยะท้าย โดยอยู่ภายใต้ความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล หรือการพยาบาล และการผดุงครรภ์ ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลทั้งที่มีภาวะสุขภาพดี หรือ เจ็บป่วยด้วยโรคที่ไม่รุนแรงซับซ้อน สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ภายหลังสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาจะมีความสามารถ และคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

- 1) ช่วยเหลือดูแลบุคคลด้านความต้องการขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การป้องกันภาวะแทรกซ้อน และอันตรายต่าง ๆ และการฟื้นฟูสภาพ ภายใต้ความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล หรือ การพยาบาลและการผดุงครรภ์
- 2) ติดตามและบันทึกความเปลี่ยนแปลงอาการและอาการแสดงของโรค และความต้องการของผู้ป่วย และญาติ ตามที่ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์มอบหมาย
- 3) ช่วยจัดเตรียมอุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อมในการตรวจรักษาพยาบาลที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน
- 4) ช่วยทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้นในภาวะฉุกเฉินภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล หรือ การพยาบาลและการผดุงครรภ์
- 5) มีทัศนคติที่ดีต่อการช่วยเหลือดูแลบุคคล
- 6) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล หรือการพยาบาล และการผดุงครรภ์ ทีมสุขภาพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 7) มีคุณธรรมและจริยธรรม

7. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษ

- 1) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
- 2) อายุไม่ต่ำกว่า 16 ปีบริบูรณ์ นับถึงวันเปิดการศึกษา
- 3) สุขภาพสมบูรณ์ไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาหรือการปฏิบัติงาน

8. แผนการรับผู้เข้าศึกษาแต่ละปีภายใน 5 ปี

แผนการรับผู้เข้าศึกษาแต่ละปีภายใน 5 ปี

หัวข้อเรื่อง	ปีการศึกษา				
	2566	2567	2568	2569	2570
จำนวนผู้เข้าศึกษา	80	80	80	80	80
จำนวนผู้เข้าศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	80	80	80	80	80

9. หลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2566) มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

9.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 36 หน่วยกิต

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2566) มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

9.2 โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	6	หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ	28	หน่วยกิต
2.1) รายวิชาภาคทฤษฎี	18	หน่วยกิต
2.2) รายวิชาภาคปฏิบัติ	10	หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือก	2	หน่วยกิต

9.3 รายวิชาในหลักสูตร

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	6	หน่วยกิต
- ภาษาอังกฤษและศัพท์ทางการแพทย์	2(2-0-4)	
- พัฒนาการตามวัยกับความต้องการของมนุษย์	2(2-0-4)	
- การสื่อสารและการทำงานเป็นทีมในการให้บริการสุขภาพ	2(2-0-4)	

2) หมวดวิชาเฉพาะ 28 หน่วยกิต

- หลักกฎหมาย ขอบเขต และจริยธรรมในการปฏิบัติงาน	1(1-0-2)
- กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาเบื้องต้น	2(2-0-4)
- สุขภาพอนามัยส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อม	1(1-0-2)
- ระบบการจัดการอาหารสำหรับผู้ป่วย	1(1-0-2)
- เทคนิคการช่วยเหลือดูแลบุคคลขั้นพื้นฐาน	3(2-3-5)
- ระบบการทำงานหน่วยบริการสุขภาพและการบำรุงรักษาอุปกรณ์ทางการแพทย์และการพยาบาล	2(2-0-4)
- การช่วยเหลือดูแลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	3(3-0-6)
- การอภิบาลทารกและช่วยเหลือดูแลเด็ก	2(2-0-4)
- การช่วยเหลือดูแลสุขภาพบุคคลที่บ้านและในชุมชน	2(2-0-4)
- การช่วยเหลือดูแลบุคคลด้านสุขภาพจิต	1(1-0-2)
- ปฏิบัติการช่วยเหลือดูแลบุคคลขั้นพื้นฐาน	3(0-12-3)
- ปฏิบัติการช่วยเหลือดูแลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	3(0-12-3)
- ปฏิบัติการอภิบาลทารกและช่วยเหลือดูแลเด็ก	2(0-8-2)
- ปฏิบัติการช่วยเหลือดูแลสุขภาพบุคคลที่บ้านและในชุมชน	2(0-8-2)

3) หมวดวิชาเลือก เลือกวิชาใดวิชาหนึ่ง 2 หน่วยกิต

- ปฏิบัติการช่วยเหลือดูแลสุขภาพบุคคลในสถานพยาบาล	2(0-8-2)
- ปฏิบัติการช่วยเหลือดูแลสุขภาพบุคคลในชุมชน	2(0-8-2)

9.4 การคิดหน่วยกิตในระบบทวิภาค

- 1) ระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์/ภาคการศึกษา
- 2) ภาคทฤษฎี เรียนไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง/1หน่วยกิต/ภาคการศึกษา
- 3) ภาคปฏิบัติ การฝึกปฏิบัติในห้องทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง/1 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา
- 4) การฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วย มีการฝึกปฏิบัติไม่น้อยกว่า 60 ชั่วโมง/1 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา

9.5 แผนการเรียนรู้

ภาคเรียนที่ 1 (15-18 สัปดาห์)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
PNU 101	-ภาษาอังกฤษและศัพท์ทางการแพทย์	2(2-0-4)
PNU 102	-พัฒนาการตามวัยกับความต้องการของมนุษย์	2(2-0-4)
PNU 103	-การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม ในการให้บริการสุขภาพ	2(2-0-4)
PNU 201	-หลักกฎหมาย ขอบเขต และจริยธรรมในการปฏิบัติงาน	1(1-0-2)
PNU 202	-กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาเบื้องต้น	2(2-0-4)
PNU 203	-สุขภาพ อนามัยส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อม	1(1-0-2)
PNU 204	-ระบบการจัดการอาหารสำหรับผู้ป่วย	1(1-0-2)
PNU 205	-เทคนิคการช่วยเหลือดูแลบุคคลขั้นพื้นฐาน	3(2-3-5)
PNU 206	-ระบบการทำงานหน่วยบริการสุขภาพและการบำรุงรักษา อุปกรณ์ทางการแพทย์และการพยาบาล	2(2-0-4)
PNU P207	-การช่วยเหลือดูแลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	3(3-0-6)
PNU P208	-การอภิบาลทารกและช่วยเหลือดูแลเด็ก	2(2-0-4)
	รวม	21(20-3-41)

ภาคเรียนที่ 2 (15-18 สัปดาห์)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
PNU 209	- การช่วยเหลือดูแลสุขภาพบุคคลที่บ้านและในชุมชน	2(2-0-4)
PNU 210	- การช่วยเหลือดูแลบุคคลด้านสุขภาพจิต	1(1-0-2)
PNU 211	- ปฏิบัติการช่วยเหลือดูแลบุคคลขั้นพื้นฐาน	3(0-12-3)
PNU 212	- ปฏิบัติการช่วยเหลือดูแลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	3(0-12-3)
PNU 213	- ปฏิบัติการอภิบาลทารกและช่วยเหลือดูแลเด็ก	2(0-8-2)
	รวม	11(3-32-14)

ภาคฤดูร้อน (9 สัปดาห์)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
PNU 301	-ปฏิบัติการช่วยเหลือดูแลสุขภาพบุคคลที่บ้านและในชุมชน	2(0-8-2)
PNU 302	-วิชาเลือก (เลือกวิชาใดวิชาหนึ่ง)	2(0-8-2)
	รวม	4(0-16-4)

สภาการพยาบาล

THAILAND NURSING AND MIDWIFERY COUNCIL

ที่ สก.พ. 01/05/897

22 มิถุนายน 2566

คณะพยาบาลศาสตร์
เลขที่รับ 0898
วันที่รับ 05 มิ.ย. 2566
เวลา 08-2021

เรื่อง ให้การรับรองหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2566)

เรียน คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

อ้างถึง หนังสือที่ อว 0626.14/1926 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2566

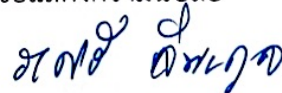
- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2566)
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 1 เล่ม
2. แบบรายงานผู้เข้ารับการศึกษ ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ได้เสนอเอกสารการ
ปรับแก้ไขหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2566) เพื่อขอความเห็นชอบหลักสูตรจากสภาการ
พยาบาลตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ.2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2540
มาตรา 8 (4) ความตามทราบนั้น

คณะกรรมการสภาการพยาบาล ในการประชุม ครั้งที่ 6/2566 เมื่อวันจันทร์ที่ 19 มิถุนายน 2566
และรับรองมติการประชุมในคราวเดียวกัน มีมติให้การรับรองประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2566)
ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยให้นักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลตามแผนการรับนักศึกษา
ปีการศึกษา 2566 - 2570 จำนวน 80 คน/ปี ทั้งนี้ไม่เกินจำนวนการรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตใน
แต่ละปี และขอให้คณะพยาบาลศาสตร์ฯ แจ้งชื่อผู้เข้ารับการศึกษ อาจารย์ผู้สอน ผู้สำเร็จการศึกษา และตัวอย่าง
สำเนาใบประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล จำนวน 1 ใบ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ ของทุกปี ให้สภาการพยาบาลทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราศรี ลินะกุล)

เลขาธิการสภาการพยาบาล

เรียน คณบดี

☒ เพื่อโปรดทราบ

☒ เพื่อโปรดพิจารณา

เห็นควรมอบ.....

ฝ่ายมาตรฐานการศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์

เบญจพร โทร. 0 2596 7567 โทรสาร 0 2951 0146

รองศาสตราจารย์ ดร.วราทิพย์ แก่นการ

สภาการพยาบาล อาคารนครินทร์ ในบริเวณกระทรวงสาธารณสุข ถนนพหลโยธิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

Thailand Nursing and Midwifery Council Nagarindrasri Building C/O Ministry of Public Health, Tiwanon Rd., Amphur Muang, Nonthaburi 11000